

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

Pod kierunkiem
WYBUNTA TRZEBINSKIEGO

ADMINISTRACJA
Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Wydawanie na stronie 4-ej.

Cena 3 kop

Interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

КВНТАНЦІЯ.

Отпечатанный без предварительной цензуры № 149 газеты „Газета Чęстоховска“ заключающий в себя 1 печатный лист доставлен по мѣ въ канцелярію.
22/4 1910.
Полвеймейстеръ
города Чęстохова

Aleja № 43.

„ODEON“

stwie) Od soboty 4 do wtorku 7 Czerwca (włącznie)
miana programu!

Hodowla strusi (zdjęcia z natury) **Żona kokietka** (kolarzy (wstrząsający dramat w 10 obrazach) **Usypiająca** **dzieci ulicy** (melodramt na tle przepięknej natury) **Kubuś** **cyrku Medrano w Paryżu** (fantazja w kolorach

W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Szczegóły w afiszach i programach.

Teatr „ODEON“

Teatr „ODEON“

I Alej Przyji
Polecia Nr. 1 swego wydawactwa, poświęconego krzewieniu zasad dobroczynności wśród mas najszerzych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej“. Cena 5 i 10 k. Ządać w księgarniach! 20

LEKARZ-DENTYSTA
Artur Broniatowski
przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.
Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

W sprawie oświaty.
— 00 —

Charakterystyczną cechą minionego okresu wrzenia i zawiedzionych nadziei było uprawianie wielkiej polityki. Politykowano wszędzie i politykowali wszyscy, a taki stan rzeczy w naturalnym porządku doprowadził do tego, że zależano pola w sprawach społecznych. Mówi się i pisze dużo o uświadomieniu ludu, o podniesieniu poziomu naszej kultury rodzimej, a zapomina się o tem, że trzeba zacząć budować od fundamentów, to jest, że lud nasz dopiero wtedy zrozumie przewodnią myśl polityczną, opartą na podstawie narodowej, skoro go się odpowiednio oświeci.

w pierwszej linii całemi siłami ego dążyć i towarzysztwa, które imie tych zadań na sztandarze wypisały, wspierać powinniśmy. Wszystkie narody ucywilizowane na kuli ziemskiej zrozumiały już, że rozwój każdego społeczeństwa od jego postępu na polu kulturalnym zależy, i że tylko wtenczas uchronią od zagłady swoje indywidualności rodzime, jeżeli usilnie starać się będą o jednolite ukształcenie wielkich mas ludowych.

U nas, gdzie ze względu na nasze polityczne położenie spełnienie tego zadania jest o wiele trudniejszym niż gdzieindziej, ale za to o wiele ważniejszym czyni się stosunkowo mało, gdyż potrzeba tej pracy i zrozumienie doniosłości oświaty ludowej nie przeszły w krew naszego społeczeństwa.

Pole oświaty ludowej jest rozległe, ale zaniedbane, bo jeżeli w Królestwie, dzięki niektórym osobnikom, coś już zrobiono, to w każdym razie nieskończenie więcej jeszcze nakładu pracy i grosza potrzeba.

Jest przejawem o ogromnem a dodatkiem znaczeniu, że kiedy wielka polityka zbankrutowała, do realnej pracy społecznej liczenie stanęła klasa robotnicza i dziś daleko już wyprzedziła mieszczaństwo i inteligencję. Znaczy, to, że zdrowe ziarna u naszego ludu na dobry grunt trafiają a praca nad nim nie idzie na marne.

Lecz czas najwyższy, by otrząsnęło się z resztek apatii mieszczaństwo i inteligencja i porzuciwszy bezprodukcyjną walkę w łonie różnych partii politycznych, stanęło również do pracy nad podniesieniem oświaty ludu naszego. W ten sposób da się najlepiej wyraz naszej przewodniej myśli politycznej.

Ile w tej dziedzinie oznacza łączność w pracy wszystkich warstw, pouczają nas przykłady u obcych. Czesi w ogromnie krótkim czasie z niczego pra-

wie stworzyli swoją wysoką cywilizację, a udało im się to tylko dlatego, że wszyscy zgodnie obok siebie stanęli do dzieła. Praca podejmowana tylko przez jedną klasę społeczną może łatwo wypaczyć swój kierunek. I dlatego nawoływać należy, by nie zbrakło inteligencji w dzisiejszym tak ze wszech stron dodatnim ruchu robotniczym, by ten ruch toczył się po linii jak największych korzyści dla społeczeństwa.

D. M.

Zmiany w kodeksie cywilnym.

Na życzenie senatora Neudhardta przed trzema tygodniami rozpoczęły się o brady przedstawiciele warszawskich władz sądowych w sprawie rewizji obowiązującego w Królestwie Polskiem kodeksu cywilnego. Otwierając obrady, senator Neudhart zaznaczył, że prace komisji powinny być wolne od wszelkiego zabarwienia politycznego i że komisja powinna się trzymać tylko gruntu prawnego przy kodyfikacji miejscowego kodeksu cywilnego z uwzględnieniem przepisów nowego ogólnopolskiego kodeksu cywilnego.

Komisja podzieliła cały obowiązujący w Królestwie Polskiem kodeks cywilny na 8 części i dotychczas rozważyła następujące ustawy, które, zdaniem komisji, przestarzały się i nie odpowiadają dzisiejszym wymaganiom życia; prawo o związku małżeńskim z r. 1836, ustawa hypoteczną z r. 1818, prawo o przywilejach i hypotekach z r. 1825, oraz kodeks handlowy.

Komisja sądzi, że projektowane przez nią zmiany z uwzględnieniem nowego projektu ogólnopolskiego kodeksu cywilnego, nie znajdują żadnych przeszkód przy wprowadzeniu ich w życie i nie wywrą żadnych ujemnych następstw,

ponieważ obecne prawa będą po części wzorem, a po części źródłem jej prac. Prócz tego, jak twierdzi „Warsz. Słowo“, komisja przypuszcza, że zniesienie przestarzałych praw i zastąpienie ich prawami więcej zbliżonemi do życia i doskonalszemi byłoby przyjęte zycielwie przez ludność miejscową. Komisja uważa za możliwe i pożądane, aby te prawa cywilne, obowiązujące w Królestwie Polskiem, które są zgodne z ogólnopolskim kodeksem cywilnym, pozostały nadal w swej mocy.

Przedmiotem obrad komisji były dotychczas głównie wnioski jednego z członków izby sądowej, dotyczące zmian w prawie małżeńskim i domagające się rozszerzenia praw kobiet zamężnych.

O uniwersytet lwowski.

Walka Rusinów o utraktywizację względnie rutenizację lwowskiego uniwersytetu w ostatnich dniach znowu przybrała ostrzejszy charakter. Doszło do awantur studenckich we Lwowie i interpelacji w Izbie w Wiedniu. W związku z tą ostatnią rozeszły się różne fałszywe pogłoski o wystąpieniach Senatu uniwersyteckiego i rządu. Zapytany w tej kwestji prezes Koła Polskiego w Wiedniu, dr. Głabiński, udzielił „Słowu Polskiemu“ następujących informacji:

„Sprawa ruskiego uniwersytetu w kraju i to we Lwowie, jest zbyt ważną sprawą polityczną, ażeby ją można było zdecydować w Wiedniu bez zapytania się Koła sejmowego i bez gruntownej dyskusji w Kole polskiem. Dlatego nie uważam się za kompetentnego do czynienia pod tym względem jakichkolwiek przyrzeczeń, a nie wątpię, że rząd również bez naszej zgody żadnych zobowiązań w tej ważnej kwestji nie zaciągnie.

Biuro TECHNICZNE FABRYKA „MŁOT“

Częstochowa ul. Djazd 29 Tel. Nr. 203.

Urządzenia sanitarne: kanalizacje i wodociągi, ogrzewania centralne i wentylacje Wanny i piece kąpielowe, aparaty dla fabryk chemicznych i laboratoriów. Pompy Zbiorniki do wody, spirytusu, nafty etc. Rurociągi do wody i pary. Specjalne łączenia do wysokiego ciśnienia i pary przegrzanej. Konstrukcje żelazne.

KRUSZYNSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-oła, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon 260

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13
TELEFON 1.

Najlepszy krajowy węgiel z kopalni „Hr. Renard“
po k. 95 za korzec sześćcio pud. z dostawą do domów

wdzięczają równowagę małym ruchomym płytom kamiennym, albo samym skrzydłem. Pilot musi z natężoną uwagą dbać o równowagę. Automatyyczne sterowanie i utrzymywanie równowagi pozwoliłoby czynić wloty bez względu na wiatr, a pilot uważałby tylko na motor i kierunek lotu.

— Król Jerzy V na turfie. Angielskie koła sportowe wygładały z pewnym niepokojem skutków, jakie wywołała na turfie angielskim śmierć Edwarda VII, jak wiadomo bowiem, zmarły król był właścicielem jednej z najpiękniejszych stajen wyścigowych w Anglii, gdy tymczasem następcą tronu, a obecny monarcha nie okazał wielkiego zajęcia pod tym względem a przynajmniej nie posiadał nigdy koni wyścigowych.

Obecnie wszelako wyszło na jaw, że Jerzy V nie utrzymywał własnej stajni, ponieważ nie chciał w spółzawodniczyć z ojcem. A jeżeli rzadko był na wyścigach, to dla tego, że służba czynna w marynarce, oraz inne zajęcia pozostawiały mu mało chwili wolnych, które najmilej spędzał na polowaniu. Obecnie jednak zostawszy spadkobiercą stajni królewskiej i stada w Sandringhamie, postanowił stajni tej i hodowli koni wyścigowych nie związać i brać udział, jak ojciec, we wszystkich wyścigach wybitnych.

Na jesień tylko, z chwilą rozpoczęcia sezonu polowań, ujrzy go może publiczność angielska rzadziej w łożu królewskiej na trybunie wyścigowej.

Ma się rozumieć, że z chwilą zgonu Edwarda VII wycofano meldunki koni

królewskich w wyścigach tegorocznych. Być jednak może, iż lord Marcus Beresford lub trener Ryszard March otrzymają pozwolenie, aby konie już wyretynowane i znajdujące się w dobrej formie biegały pod innymi barwami.

— Waluty zagraniczne.

Marka	= 46.25.
Korona	= 39.44.
Frs.	= 37.54.
F. szt.	= 9.52.

Odpowiedzi Redakcji.

— Panu J. K. B. Takich zakładów w Warszawie jest kilka: B. Wierzbickiego i S-ki, Orgelbranda, Sawickiego. Chętnie podejmiemy się pośrednictwa.

Pamiętajcie o wpisach Szkolnych.

!!!Wszczęstronna pomoc w naukach!!! Nauzyście doświadczeni udziela lekcji i korepetycji. Przygotowania do szkół, na świadectwa nauczycielskie, wojskowe i aptekarskie na pierwszą rangę klasową. — Uzupelnia braki wykształcenia u orob doroslých: !!!Gwarancja zlozenia egzaminu!!! !!!Lekcja próbna darmo!!!
Wiadomość: Teatralna, 16 u W-go Gorzeńskiego. 1164

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziwulski i Lange w Warszawie.**

Fabryki: w Opocznie i Stawiańsku.

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne; licówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe

Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: **ZDZISŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny

Częstochowa, Herby pr., Herby ros i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Marvi Nr. 18 w oficynie nr. lewo (parter). Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: czenie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 823.

Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysyłka i odbiora wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 6 wieczór.

Skład Apteczny Wacława Orzeł

od Lipca r. b. **przeniesiony zostanie do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej**

DO NABYCIA W SZERZĘDZIE

Najlepsze Mydło do Prania jest **MYDŁO NAFCIANE** KORDLICZKI I STAMIROWSKIEGO W ŁODZI

REPREZENTANCI na Częstochowę i Zagłębie, p. L. Senior. D. Bochenek.

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie
Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.

Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie. Projekty i kosztorysy bezpłatnie

ASTHMA I KATARY

Łeczą się przez użycie **ESPIC** (jest najskuteczniejszym środkiem do pokonania CHOROBU ASTHMATYCZNEGO I PIERWSZEGO FENIGATORA do nakładania pierwiastkowego)

Przyjmuje w aptekach francuskich i zagranicznych. — We wszystkich znacznych aptekach Francji i zagranicą. Sprzedaż hurtowa w Paryżu: 28, st. Saint-Louis. Trzeba wymagać wiążącego podpisu na każdej sztuce jak obok.

Bron. Kopydłowski i Synowie
ZAKŁAD **wyrobów bednarskich**

Nagrodzony medalem złotym na wystawie w Częstochowie, poleca swoje wyroby w zakresie tego fachu wchodzące wykonywane sumiennie i terminowo, po cenach umiarkowanych Aleksandrowska Nr. 20 w Częstochowie. 1084

BOROXYL
PLYN KREM

nieswadny środek przeciwo węgrou, przysposob i wszelkim zakażeniom cery.

Latem na wsi, na wycieczkach, w podróży kiedy skóra podlega szk dlwym wpływom słońca, potu, kurzulior oxyli chronięci i znakomicie odnowiające twarz jest niezbędn. artykuł toaletowy. (Sprawozdanie klinik dr. Lustra Kraków. 13/III/1907 r.)
Gł. skład apteka Zamenhela, Warszawa.

OKULISTA Dr. med. ST. MARROWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej

zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralnej № 13 w domu p. Konowej
Przyjmuje chorych na oczy od 16-12 rano i od 5-6 po południu.

PIERWSZORZĘDNE Biuro Nauczycielskie Z. Janiśkiej

NA LATO poleca francuzki, angielski, niemiecki, nauczycielki, korepetytorow, guwernerow. Srowadza francuzki z własnego biura w Paryżu, angielski z Londynu
Warszawa ul. Włodzimierska 19.

50 rub. tygodniowo może uczynić jakoby i latwo zarobek każda dziecina osoba, też jako poboczne zajęcie. Wszystkie niezbędne szczegóły darmo i franco. a więc absolutnie bez ryzyka. Oferty składać: L. i E. Metz i S-ka, Warszawa, Marszałkowska 134; sub. „Oddz. 8”. — 1156

Pokój umioblowany do wynajęcia zaraz Teatralna 9-1160

Frontowy plac 13 mieszkania do sprzedania wiadomość w miejscu Nr. 41 Ulica Krakowska 4-1-1143

Sprzedam dom w Dąbrowie blisko stacji za 9500 doobd daje 1 200 Podatek 16 rs. rocznie, do kupna potrzeba 5 000 z placem pół morgow. Aleja 3 71 Bielski 1101

Sumiennie potrzebuję w kupnie i sprzedaniu, place domy, piwiarnie, sklepy, majątki ziemskie Aleja III 71 Bielski. 1102

Zaginął w czasie Koronacji Wojciech Krzyżanowski lat 34 Gminy Dąbroszyn Gub Kaliskiej uprasza się o powiadomienie Gminy — 1154

Z Szafady do wynajęcia widok na jezioro, 1154

2) mniejszy ciemny wiadomość do Wolberga 1 Aleja 12 — 1155

powodów ważnych sprzedanych za 500 rb. dobry interes procentujący po 50% który może prowadzić osoba nie fachowa 3 aleja 71 Bielski. 1100

Do wynajęcia zaraz na Krakowskiej № 15 vis-a-vis nowobudujący cego się kościółca, 4 sklepy z mieszkaniami podług ządania zdalno na restauracje, sklep spożywczy, maszyni i rezure fryzjerską. Różne szopy i składki. Na ulicy Dojazd 31 suteryny sklepiona widnia suche na warsztat lub fabryczkę. Wiadomość kantor Hertz M. Dojazd 31. telefon 286. 809

Potrzebne zdolne p. asoważki koszułarki II aleja 41 9-1 1137

Magiel do sprzedania za fabr. „Warty” dom Ruszkowskiego 3-1 1136

Do wynajęcia pokój z oddzielnym wejściem pierwsze piętro Aleja 2 № 41. 1115

Adwokat Warszawa Wileza 18 od 11-iej 5-6; 1070

Paszporty Wiktorji J. J. Januszewskich, wydane przez gminę Machory zaginęły 3-1 1191

Prolothe z koniem w upręży resti-skiej w dobrym stanie kupię. Wiadomość w Administracji Gacety 1193

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumery: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1,5. Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.